

Večernik

Leto I. (VIII.), šte. 139

Maribor, torek, 18. oktobra 1927

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zas. v Ljubljani št. 11.409
Večja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglašaji po tarifi
Oglašaji sprejema tudi oglašajni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Verifikacijska razprava v skupščini

NASTAS PETROVIĆ IN STJEPAN RADIĆ BIČATA VOLILNA NASILSTVA VUKIČEVIĆEVEGA REŽIMA.

BEOGRAD, 18. oktobra. Davi, ob 9. dopoldne, je bila med splošno napetostjo otvorjena plenarna seja narodne skupščine, katere so se udeležili vsi izvoljeni poslanci in ministri.

Pred sejo se je vršil ministrski svet, na katerem je poročal ministrski predsednik Vukičević o dogovoru med straniki načelniki glede verifikacijske razprave, po katerem pridejo najprej na vrsto nesporni in šele nato sporni mandati. Seje se bodo vršile nepretrgoma in morajo biti zaključene najkasneje do jutri zvečer, nakar se izvrši zaprisega poslancev. S tem bi bila naloga izrednega zasedanja zaključena in se prične redna zasedanja v smislu nstave dne 20. oktobra.

Po prečitjanju zapisnika zadnje seje je sporočil skupščinski predsednik dogovor glede verifikacijske razprave. Pred prehodom na dnevni red se je oglašil k besedi poslanec Večeslav Wilder (sam. dem.), ki je zahteval, da naj skupščina mandat poslanca Ratka Parezanina razveljavi, ker je dokazano, da še ni dosegel predpisane starostne dobe 30 let.

Stjepan Radić je zahteval razveljavljenje vseh onih mandatov, ki so bili izvoljeni na listah ministrskega predsednika Vukičevića v okrožju Banja Luka; dalje razveljavljenje mandatov po-

slancev dr. Laze Markovića, dr. Ninka Perića, dr. Subotića, ministrov Obradovića in Kocića kakor tudi mandat ministrskega predsednika Vukičevića v Skoplju, češ da so bili vsi ti poslanci izvoljeni s pomočjo policije in so zato potrebne nove volitve v navedenih okrožjih.

Radićev predlog je izzval pri radikalih silno ogorčenje in razburjenje, opozicija je ploskala.

Nato je podal poslanec Milašinović poročilo večine, poslanec Demetrović pa je prečital odvrgneno mišljenje manjšine, nakar je sledila razprava o poročilu verifikacijskega odbora.

Prvi je stopil na govorniško tribuno Nastas Petrović, ki ga je večeraj radikalni poslanski klub izključil iz stranke. Petrović je v svojem govoru ostro bičal volilna nasilstva Vukičevićevega režima. Naglašal je, da še nobene volitve niso bile izvedene v Jugoslaviji s takim nasilstvom, kakor skupščinske volitve dne 11. septembra 1927. (Odobranje pri opoziciji, viharni protesti radikalov).

Opoldne je podelil predsednik besedo Stjepanu Radiću, ki je na podoben način kritiziral teror vlade pri volitvah. Današnja razprava bo trajala najbrže do polnoči in se bo nadaljevala jutri, ob 8. dopoldne.

Slaba vest Italije

PRAGA, 18. oktobra. Beograjski albanski poslanski opravnik, konzul Stila in dunajski albanski konzul Katin sta izdala po dvodnevem bivanju v Pragi sledečji komuniké albanskega poslanstva v Pragi: »Bili smo že pred več tedni opozorjeni na dejstvo, da hočejo izvrševati politični nasprotniki in emigranti odločilen boj. Atentat na Ceno boga se more smarati kot nekaj začetek te akcije. Podobni atentati so namestirani tudi na druge inozemske zastopnike Albanije in zdi se, da je pričel pred dvema letoma ustanovljen albanski revolucionarni komite delovati šele sedaj. Atentatorja Bebija je na Dumaju policija natančno preiskala in ni našla pri njem nobenega orožja. Vprašanje je torej, kje je dobil orožje.«

Kakor se zatrjuje v političnih krogih, je bil ta komuniké diktiran od Italije, ki hoče zvaliti sedaj odgovornost za atentat v Pragi na bivšo Fan Noličovo vlado, ki je že zdavnaj padla.

NOV KAZENSKI ZAKONIK V RU-SIJI.

MOSKVA, 18. oktobra. Rykov je napovedal reformo kazenskega zakonika, po kateri bo smrtna kazen določena samo za prestopke proti državi in armadi.

PROCES PROTI MORILCEM PETLJURE.

PARIZ, 18. oktobra. Danes se pričene tu proces proti morilcem meseca maja 1926 umorjenega kozaškega hetmana Petljure, za katerega vlada v vseh francoskih političnih krogih največje zanimanje.

Začetek velikanske stavke v Nemčiji

80.000 RUDARJEV STAVKA. — VZROKI MEZDNEGA BOJA.

V nedeljo je bilo v srednje-nemških rudniških revirjih nad 100 velikih shodov, ki so jih priredile vse rudarske strokovne zveze, ker so se v Berlinu razbila pogajanja za zvišanje mezd in za rešitev raznih drugih gospodarskih vprašanj. Socialdemokratske, krščansko socialne in demokratske rudarske organizacije so se solidarno izjavile za mezdni boj v srednje-nemških revirjih, komunisti so pa mnenja, naj se mezdn gibanje takoj raztegne tudi na rudnike Porenja.

Nedeljska zborovanja so boj sprejela, stavka se je pa večeraj začela samo v srednje-nemških rudnikih. Stavka 80.000 rudarjev. To je eden največjih mezdnih bojev Nemčije zadnjih let, raztegnil se bo pa sam od sebe, ker je mnogo industrije navezano ravno na premog iz stavkujočih revirjev. Če bi v porenjskih in poruhrskih rudnikih tudi delalo, bi se s tem ne moglo

oskrbeti te industrije. Od stavke bo najprej in najhujše prizadet Berlin, ki je za svojo kurjavo in razsvetljava popolnoma navezan na dobavo premoga iz stavkujočih rudnikov.

Vzroki mezdnege boja so sledeči: Rudar zasluži za 9—10urno delo 6.50 mark ali 90 Din, odtegne se mu za socialne institucije na dan po ena marka in zasluži tako na teden 33 mark ali 460 Din. Podjetniki priznajo, da je to premalo ter želijo mezde zvišati, če se jim dovoli dvigniti ceno premogu. Vlada pa zvišanja premogovnih cen ne dovoli. Minister dela, dr. Brauns, je mnenja, da bi se mezde lahko zvišale za 6 in pol odstotka brez vsakega podražanja premoga. Ministrovo mnenje pa za vlado ni obvezno.

Na podlagi ministrovega mnenja so se vodila v Berlinu med rudarji in podjetniki pogajanja, ki so se pa razbila.

Ognjena katastrofa v gradu

5 mrtvih, 10 težko poškodovanih.

Težka nesreča je zadela preteklo nedeljo bavarski grad Affing, v katerem je bila zbrana večja družba lovcev pri obedu. Nastal je tako silen požar, da se ljudje niso utegnili rešiti in jih je cela vrsta postala tragična žrtv plamenov.

Ko je sedela večja družba po uspelem lovu v obednici graščaka viteza Gravenrētha in se priletno zabavala, je nastal v grajskem stolpu radi pokvarjenega dimnika ogenj in vpepelil notranje dele stolpa, predno so nesrečo opazili. Naenkrat je v gradu strahovito zagrmelo. Kljub temu, da niso v spodnjih prostorih niti slutili o bližajoči se katastrofi, so se gornji deli že sesuli in pokopali več oseb. Srce pretrestujoče scene so se odigrale v gornjem poslopiu. — Grajskega oskrbnika so zagrabilo težka brunna, ki so se zrušila med prasketanjem divjega elementa. Štirje gasilci so se zaman trudili pomagati revežu, ki je bil izročen peklenjskim mukam in je gledal smrti v obraz, dokler se ni ožgan onesvestil. Nekega dečka je prišla razbita goreča strelja ob zid, od koder se ni mogel rešiti. Med gasilci je bil najpožrtvovalnejši vaški pek, ki je hotel spraviti dečka na varno, a se je pri opasnem poslu smrtno poškodoval. Ko je za silo ponehal ogenj, so našli med razvalinami pet zogljenelih trupel in deset smrtnonevarno poškodovanih oseb. Med mrtvimi sta tudi dva gasilca.

NESREČA V NEWYORSKEM PRISTANIŠČU.

V soboto ponoči je plul iz newyorškega pristanišča parnik »Paris«, last »Francoske linije« in se zaletel v norveški parnik »Besseggen«, ki je bil zasidran blizu kipa Svobode. Sunek je bil tako hud in usodepoln, da se je norveška ladja v 15 minutah potopila. Od posadke se je rešilo 25 oseb, sedem pa jih je našlo smrt v oceanu.

LJUBLJANA, 18. okt. Berlin 1751, Curih 1095.5, Dunaj 801.5, London 270.33, Newyork 56.75, Praga 168.40, Milan 310.87

Šahovske zanimivosti

Londonski turnir.

V petem kolu je Bogoljubov gladko porazil Winterja, Niemcovič Thomasa. Partiji Vidmar-Yates in Fairhurst-Reti sta bili prekinjeni, igra Burger-Colle je končala remis, istotako partija Marshall-Tartakower.

V šestem kolu je prevzel vodstvo Tartakower. Porazil je namreč kot beli v angleški igri Bogoljubova. Partija je bila izredno živahna in sta obe stranki energično napadli. Niemcovič je izgubil partijo proti Marshallu v indijski igri. Reti je premagal Burgerja, Colle pa je izgubil proti Thomasu. Francoska partija Yates - Winter je ostala remis, partija Vidmar-Fairhurst pa je bila prekinjena v boljši poziciji za Vidmarja.

Stanje po 6. kolu: Tartakower 4 in pol, Marshall in Niemcovič 4, Reti 3 in pol (1), Bogoljubov 3 (1), Winter 3, dr. Vidmar 2 (2), Colle 2 (1), Yates 1 in pol (3), Burger 1 in pol, Fairhurst in Thomas 1.

V Buenos Airesu zopet remis.

Tudi 15. partija Aljehin Capablanca je končala remis in sicer že po 30. potezi. Stanje 3:2 za Aljehina in 10 partij remis.

CELA ROBBINA UMORJENA.

Ker že nekaj dni ni bilo videti na ulico mesteca Werbig v Nemčiji niti enega člana delavske rodbine Ilde, so napravili varnostni organi hišno preiskavo in našli v stanovanju 28letnega Oskarja Ildeja strahovito razdejanje. Delavčeva soproga je ležala na tleh z razčesleno lobanjo in poleg nje okrvavljena sekira. V postelji je bila ubita šestletna hči, pred vrati se je kopala v miaki krvi ubita vdova 74letna Augusta Fleischer, delavec Oskar Ilde pa je visel na podstrešju s kroglo v glavi. Razloge za nečloveški trojni umor in takorekoč dvojni samomor so našli stražniki zabeležene v pismu, ki ga je zapustil obupanec. Morilec in samomorilec Oskar Ilde je radi večnih rodbinskih preplic obupal nad življenjem in spravil vso famillio na oni svet.

Jezikovne posebnosti Maribora

TUDI NEKAJ JEZIKOVNIH PRISPEVKOV IZ NEDAVNE PROŠLOSTI.

Maribor, 18. oktobra.

Dragi Aufbiks! Iz članka, ki ga je prinesel »Večernik« pretekli petek, se vidi, da si še mladič v Mariboru in da ti niso znani napisi jezikovnih gorostasi v prevratni in poprevratni dobi po ulicah in lokalih našega lepega mesta. Zato vsekakor zaslužiš, da se rešijo pozablenosti in da služijo sedanjkom in potomcem v zabavo. Pa tudi v jedilne liste raznih hotelov in gostiln še nisi pokukal — imaš gotovo doma dobro ženico, ki skrbi za dobrobit Tvoje telesnega in duševnega želodca.

Tik po prevratu je bilo. Strah pred gerentovim bičem na mestnem magistratu je bil velik in ustrezaloč njegovi želji se je nemško-purgarski Maribor — dasi nerad — sloveniziral in sloveniziral. Pa kako!?

Tam v pričetku gornje Gosposke ulice je prodajal meso mršavih buš mesar I. S. Ko pridem nekega jutra mimo trgovine, nobene nevarnosti sluteč za svojo nežno filološko žilico, vidim, da bulji v novo, veliko, umetniško izdelano, fino lakirano napisno tablo večja skupina ljudi, ki se čudoma čudi, ugiblje in se smeje. Na tabli se je bleščal napis I. S. mesar in kajena. To je nekaj več, kakor Tvoj prekanjevalec!! Omežil sem... in ko sem se popoldne enkrat zopet malo zavedel, ni bilo table več nad mesarijo; pravijo, da jo je zaplenila policija, ki je pa tudi zamehurila onega, ki je vedoma ali nevedoma tako grdo nafarihal gospoda kajeno.

Ker so me od prestanega strahu še vedno obhajale slabosti, sem zlezal proti večeru negotovih korakov v takrat imenitno na pol že poslovenjeno gostilno na Grajskem trgu, takratnem Burgplatzu, da se okrepim. Jedilni list! Na levi nemščina, na desni slovenščina. »Falscher Hase«... Hinavski zalec. No! Nesreča, si mislim. Ti presneti Wolf! V svojem slovarju si pač pisal, da se nemški »falsche« prevede v slovenščino s »hinavski«. Oprostil sem »plačilnemu« — Nemcu, ki je v gostilni dnevno sestavljal leksikon kuharijskih izdelkov, toda, ol groza! Kaj pa je to? Na levi: Nusstorte mit Schlagobers. Na desni: orehova torta s udripukovni. »Strehca!« si mislim, uganka!! Pa sem jo le rešil, logično sledeč metodam prosvitljenega natakarska-besedokovača. Schlag je velelnik glagola schlagen, torej v ilirščini »udri«; v besedi »obers« manjka končnica »t« in se tudi v besedi »pukovnik« izpusti končnica »k«. — Pozneje enkrat so mi pravili, da je Heinrich dobil patent na svojo iznajdbo pri prevajanju tujezičnih jedilnih listov. Morda ga čaka še Noblova nagrada za filologijo in častna profesura kake univerze...

Pa tudi danes srečaš na jedilnih listih prav čudne živalice. Nemški »Jungfase« se prevaja v »zaičja — mladina«!

stuje pa tudi, da stopiš v trgovino in v najbolj izbranih besedah gospodu poveš, da je tisti nesrečni »o« napačen in ga pohlevno prosiš... Kaj še! Rabijati ded me je nahrulil: »Moje zelje je radi tega ravno tako dobro in ga ravnotoli ko prodam, če se sveže ali svežo piše! Pišite me Vi...«!

Da, dragi Aufbiks, v slične nevarnosti se več ne podajam, zato pa pripomnim tu, skoro ex cathedra, kjer je moj telesni dobrobit na varnem, naj se o priliki popravi mnogoštevilni sledeči napisi! »N. N. trgovina mešanega blaga« v »N. N. trgovina z mešanim blagom«, kar je edino prav. Pa Bog ne daj, da bi se slika »zmotil« in napisal: »Trgovina z zmešanim blagom«, kar si ljubi Aufbiks, prav lahko še čital pred tako nedavnim časom v gornji Gosposki ulici.

Sklenem z željo, da bi se cene v izlozbah nekaterih mariborskih trgovcev ne pisale n. pr. »Meter 50 Dinar« ampak »50 dinarjev«, ali pa kar »50 Din«, kar je oficijelna kratica naše denarne edinice in sicer iz razloga, ker lišično prvo po neprikriti nemškutariji.

Aufbiks II.

Narodno gledališče v Mariboru

REPERTOAR:

Torek, 18. oktobra ob 20. uri »Pygmalion« ab. C. Premijera.

Sreda, 19. oktobra. Zaprto.

Četrtek, 20. oktobra ob 20. uri »Traviata« ab. B. Na novo naštudirana.

Mariborska operna sezona se odpre v četrtek, 20. t. m. z na novo naštudirano priljubljeno opero »Traviata« v novi zasedbi in novi opremitvi.

Velik uspeh naše tujske propagande.

Zagrebskemu društvu za prometo tujcev je uspelo te dni zainteresirati angleškega delegata v zdravstveni sokciji Lige Narodov za naše Primorje in drug ga letovišča. Angleški delegat se je mudil osebno v Zagrebu in e bilo ob tej priliki sklenjeno, da priredi imenovano društvo zlet, ki se ga udeležijo okoli 30 angleških zdravnikov balneologov in več novinarjev, predstavnikov velikih angleških dnevnikov. Ta skupina tujcev prispe v našo državo takoj po Veliki noči in obišče Primorje ter Črno goro. Na povratku pa posetijo odlični Angleži tudi Slovenijo, predvsem Rogaško Slatino Bled in Bohinj. S to skupino pridejo k nam tudi predstavniki nekega velikega angleškega hotelskega konzorcija, ki bodo proučili možnost zgradbe cele vrste hotelov na našem Primorju s pomočjo angleškega kapitala. —

Mariborski in dnevi drobiš

Zaključek reklamacij za občinske volitve

Danes je zadnji dan reklamacij za občinske volitve v Mariboru. Reklamacijska doba je bila zelo živahna in se tudi danes — zadnji dan trudijo vse stranke za vpis in izpis volilcev. Živahna reklamacija je posledica nedavnih volitev v skupščino, ki so pokazale veliko potrebo dobre evidence volilcev. Celo g. Zagorski je pazljivo pregledal svojo četo 39 mož, ki mu je zadnje spustila krogličico v zadnjo skrinjico. Poprav volilnih imenikov bo okrog 2000, točno se pa še ne da dognati, ker zadnji dan ne zaostaja v reklamacijski živahnosti. —

Inspekcija moške kaznilnice v Mariboru.

Iz Ljubljane je prispel te dni višji državni pravdnik g. dr. Mirko Graselli z dvema računskima uradnikoma, da izvrši inspekcijo mariborske kaznilnice. Nadzorovanje bo trajalo tri do štiri dni. Pod vodstvom višjega ravnatelja kaznilnice g. Vrabla si ogleda komisija najprej ves obrat in poslopie kaznilnice na Pobrežju, nakar obišče tudi posredni zavod kaznilnice na posestvu pri Sv. Miklavžu na Ptujskem polju. —

K uboju v Poličanah.

Včeraj popoldne je preiskovalni sodnik dr. Vodušek iz Slov. Bistrice zaslišal celo vrsto oseb, ki so bile priče tragičnega dogodka, ko je trgovec Leon Fišinger v silobranu ustrelil Otona Bekka. Zasliševanje pa se še nadaljuje. Leon Fišinger se zagovarja s silobranom, kar potrjujejo večinoma tudi vse priče. V naše včerajšnje poročilo nam je vrnil tiskarski skrat več pogršk: Dogodek se je zgodil ob 2. ponoči (in ne ob 9. uri); ustreljeni se piše Oton Bek in ne Bevk. —

Kulturna in politična kriza sodobne inteligence.

O tem predmetu je predaval v Ljudski univerzi zadnji petek zagrebški prof. dr. Turčić. Navajal je razne momente, kako se ta kriza javlja posebno pri nas, kazal nje notranje vzroke in odkrival sredstva v njeno odpravo. Predavanje je bilo izredno poljudno in dobro obiskano.

Zavarujte most!

Včeraj popoldne so se otroci igrali na mostu, ki vodi v Melju preko Počehove. Med njimi je bil tudi 7letni Dragotin Erman, ki je ob nezavarovani ograji zgubil ravnotežje in padel v tri metre globok jarek. Pri padcu je dobil poškodbo na čelu in ga je oče odnesel na rešilno postajo, kjer so mu nudili prvo pomoč. Le slučaj se je zahvaliti, da se ni pripetila večja nesreča, ki jo je izključno zakrivilo dejstvo, da most ni zadostno zavarovan. —

Grajski kino

Prijet tihotapec.

V soboto zjutraj so obmejni finančni stražniki iz Radgone prijeli na Petančih 38letnega Tomaža Novaka iz Raneč pri Mali Nedelji. Utihotapil je preko državne meje iz Avstrije 2 kg saharina, 200 zavitkov cigaretnega papirja, ter 500 škatljic vžgalic. Pri zaslišanju je trdil, da se imenuje Franc Vrbljak. Ko pa so ga carinski organi vzeli boli resno v roke, je pa le izpovedal svoje pravo ime. Carinarnica v Gor. Radgoni ga je po zaslišanju odposlala v mariborske sodniške zapore. Med potjo je Novak hotel finančnemu stražniku v Ljutomeru pobegniti. Sreče pa ni imel, ker ga je trda pest finančnega stražnika zadržala. —

Dražba na carinarnici.

V sredo, dne 19. t. m. se vrši ob 9. uri na Glavni carinarnici v Mariboru javna dražba raznega blaga, na kar opozarja trgovski gremij svoje člane. —

Hromilka otrok

V zadnjih dneh se je pojavila hromilka otrok (spinale Kinderlähmung, otročja paraliza) tudi v mariborskem okraju, kar je povzročilo v krogih starišev nemalo, deloma upravičeno razburjenje.

Priporoča se, da pazijo stariši, zdravniki in šole na otroke in da tudi pri lahkem obolenju (nahod, driska) ne zamude primernih zdravstvenih ukrepov. Ker se nahaja vhod te bolezni v ustih in grlu, je priporočljivo desinficiranje teh duplin z učinkovitimi, neškodljivimi sredstvi, kot je n. pr. Trypaflavin, ki se dobi pod imenom Panflavin-pastile v vseh apotekah. Pri že obolelih bo domači in uradni zdravnik ukrenil vse potrebno. Slučaji, ki so tudi samo sumljivi, naj se previdno odstranijo od drugih otrok (posebna nevarnost je za male otroke) in izločki iz nosa, ust in čreves naj se skrbno desinficirajo s kaporitom. Takoj naj se pokliče zdravnik, ukrepe uradnega ali mestnega zdravnika se mora brezpočno izpolniti.

Pri umestnem zadržanju ni povoda za razburjenje, ravno tako malo kot pri ošpicah. —

Dr. Trauner.

Opozorimo

na današnjo predstavo »Pygmalion« v narodnem gledališču. —

Najdenček.

Že januarja l. 1920, to je pred 6 in pol letom, je bilo najdeno v veži pred vratmi mariborske javne bolnišnice 6 dni staro dete ženskega spola, povito v plenice. Toda še danes ni bilo mogoče ugotoviti identitete tega otroka. Kdor bi vedel kaj o tem otroku ali njegovih stariših, naj to sporoči mestnemu magistratu v Mariboru (konskripcijski oddelek). —

Nezgodna siromaka.

Planinc Ernest, 11letni pohabljenec šolarček, se je na Aleksandrovi cesti zgrudil v nezavest. Odnegli so ga najprej na stražnico, nato pa prepeljali z rešilnim avtom na dom.

Račun brez krmarija.

Sinoči je bil aretiran Ivan F., ki je popaval v neki gostilni in se dodobra najedel, nato pa se je hotel zmuzati skozi vrata, ne da bi plačal zapitek. Natakarsica je pravočasno zapazila njegovo namero in mu zastavila pri vratih pot. Ivan pa jo je surovo odrinil v steklena vrata, pri čemer je natakarsica razbila steklo. Nepridiprava je stražnik povabil na stražnico in ga pospremil v policijske zapore. Zagovarjati pa se bo moral pred sodiščem. —

Za Dijaško kulturno v Mariboru je izročil našemu upravištvu gosp. dr. Viktor Kac, zobozdravnik v Mariboru, Din 100. Denar naj se dvigne v upravi.

Grajski kino

Nepoboljšljiva Julčka.

Na Koroški cesti je sinoči krog 20. ure obležala Julijana O. in se klinb pri zadevanju policijskega organa ni zdrnila. Ker je dišala močno po žganju, je bilo jasno, da se je napila do nezavesti. Prepeljali so jo v policijske zapore, kjer bo odsedela kazen. Julčka je znana delamrzná beračica, ki vse priberačeno denarie zapije. —

Liubljanečan ponesrečil v Splitu.

Pri gradnji novega spliškega aerodroma je delavec Martin Hanslocher iz Ljubljane padel tako nesrečno, da je dobil več težkih poškodb in so ga morali prepeljati v bolnico. —

Vohunska afera na Korčuli.

Na otoku Korčuli so aretirali te dni posestnika Antona Cvetniča, ki je bil v zvezi z odkrito vohunsko postajo, ki je dajala poročila o naših pomorskih objektih in bila v zvezi z italijanskim državljanom Gerbiniem, znanim italijanskim vohunom. —

Grajski kino

In take spake se bleste na jedilnih listih boljših slovenskih gostiln.

Pa pustiva jedilne liste nekdanj in sedaj in ogledaj si, dragi Aufbiks, s neparskimi kolki opremljene oglasne listke, ki so marsikdaj pritrjeni na kostanjeva debla mariborskih drevoredov. Pred kratkim je bilo na takem listku čitati dobesedno: »Prejme se na kvartir en dijak, s ali brez kufeta«. V Aleksandrovi ulici je nedavno vzbuljal vseobčo pozornost moškega spola, in sicer mlajšega in starejšega, oglas z besedilom: Jungere Bettgeherin wird aufgenommen, anzufragen i. t. d. Slovenski tekst je pel: Mlada gospodična se vzame v posteljo, prašati i. t. d. Stari ded, ki je tudi v gruči stal, se je obližoval in nekaj mrmral; razumel sem tako nekako: Vsak hudič!!

Stereotipen je napis na trgovinah z jestvinami: Tukaj se prodaja svežo kislo zelje. O pravilu mehkih samoglasnikov govoriti dotičnim gg. trgovcem, bi najbrže pomaničalo tratiti čas. Ne zado-

Grajski kino

Težka nesreča na strelišču.

Na strelišču v Novem Sadu se je zgodila v soboto smrtna nesreča. Poročnik Miša Ilić je namreč tako nesrečno manevriral s puško, da se je sprožila in je kroglica zadela redova Zdravka Sokina naravnost v srce, ki se je zgrudil takoj mrtev na tla. —

Požar uničil ameriško kopališče »Ocean-City«.

Iz nepojasnjenih vzrokov je v ameriškem kopališču Ocean-City nastal požar, ki je uničil dva velika hotela in 30 drugih hiš. Škode je 3 milijone dolarjev. Človeških žrtev k sreči ni bilo.

Amerikanci želijo »zdravilno« pivo.

Na velikem kongresu v Los Angelesu je bila z velikim navdušenjem sprejeta resolucija, ki zahteva malo redukcijske stroge prohibicije. Od vlade se zahteva, da dovoli točenje »zdravilnega« piva, ki ne vsebuje več kot tri odstotke alkohola. —

Četrtek Dagfin

Četrtek Dagfin

Četrtek Dagfin

Četrtek Dagfin

Velika pariška sezona

AVTOSALON IN DRUGE IZLOŽBE. — V SEZONO SPADA TUDI SODNA DVORANA.

Veseli je čas velike pariške sezone. Vse, kar je v Parizu mondenega, je že par dni čakalo v veliki napetosti na otvoritev razstave. Razstava, ki traja navadno 10 dni, se je končno le otvorila. Elizejsko polje z okolico je zabarikadirano z nepregledno vrsto čakajočih vozov. Od vseh strani se vozijo ljudje na ogled novosti avtomobilske industrije. Eni se pripeljejo, drugi odpeljejo in vrste čakajočih vozov ne postanejo redkeje.

Velikanska palača, v kateri so bile spomladi umetniške razstave, se je popolnoma spremenila. Velikanski prostor je razdeljen na mnoge oddelke razstavljajočih dežel in tvrdk. Med razstavljenimi vozovi vrvi od jutri do poznega večera velika in pestra množica. Z največjo pozornostjo ogledujejo vsi posetniki — od malih lastnikov avtomobilov do predstavnikov stare in nove aristokracije — razstavljene avtomobilske modele. Na razstavo pride veliko število takih, katerim avto že davno ni več luksus, poleg teh interesentov, katere vodi sport, potreba, prometnega sredstva ali pa samo želja po izmenjavi radi novosti same, se pa vidi, koliko zanimanje za avtomobile ima pariško žensko.

Pojavijo obiskovalcev tvori ženski spol. Obisk avtosalona je moderna in tu ni druge pomoči kot hoditi na razstavo. Svetovno slavna pariška družest in eleganca pride do posebnega izraza med nemimi in blestečimi stroji.

Zvezde velikih in malih odrov in filmov se morajo pokazati v avtosalonu. Tudi ugledne dame ne smejo manjkati, ker spada k družabni stopnji in zaobraz bi obisk te razstave ravno tako, kakor posejanje prvovrstnih modnih izložbin javnih lokalov. Tudi elegantno žensko se spreha med avtomobili vseh tipov in modelov z izrazom strokovnjaškega znanja in zanimanja. Zvezde kadijo cigarete ter pozorno poslušajo razlaganja mladih inženjerjev.

Po dolžnem posetu avtosalona pa čakajo mondeni svet še mnoga pota v razne izložbe in končno še na — sodnijo. Pariško sodišče je oder velikih dram in duševnih katastrof, ki ne vzbujajo manj zanimanja od gledališkega odra. To pa tudi po vsej pravici. V sodnijskih dvoranah nastopajo govorniki — odvetniki, ki prekašajo slavo mnogih umetnikov, lepo število sodnikov uživa tudi največjo popularnost velemesta in končno nastopajo kot obtoženci čisto ljudje, ki so vzbudili po svojih delih pozornost sveta ter so celo »delali zgodovino«.

Pariz se sedaj trga za vstopnice k razpravam proti morilcu ukrajinskega diktatorja Petljura. Te razprave bodo razvijale strašne, danes in za vedno zgodovinske slike najhujšega našaja, v osebi obtoženca pa veliko psihološko uganko. Mnogo globokih utisov in misli bo vse to rodilo pri poslušalcih, tisočji bodo pa le vse to spremljali, ker spada v sezono.

Letalci neradi govore

Ameriški avijatik Shlee, ki je letel skupno z Broockom iz Detroita preko Atlantskega morja v Evropo in dalje v Azijo do Tokija, je moral prisostvovati v Detroitu banketu, ki so ga priredili na čast njemu in njegovemu tovarišu. Ta človek, ki je prenesel toliko naporov in izvršil tako veliko letalsko delo, pa se pri tej priliki ni pokazal doraslega »naporom« banketa in je padel med večerjo v nezavest. Številni govorniki so proslavljali Shleea v svojih govorih radi njegovih letalskih uspehov. Ravno v trenutku, ko bi se moral Shlee zahvaliti, pa se je zgrudil nezavesten na tla. Namesto njega se je zahvalil potem Broock, toda izleta ni hotel opisati. »So ljudje«, je rekel, »ki nimajo poguma, da bi govorili, ali pa dobe tremo. Tak človek je bil n. pr. angleški igralec kriketov Douglas, ki je poštoval nekoč kot vodja angleškega moštva in je moral na vsakem dnevu govoriti. Douglas je bil znan ne samo kot mojster v kriketu, temveč je bil tudi mojster v boksanju.

In tako se je zgodilo, da je nekoč v odgovoru na neko zdravico pripomnil: »Moral bi imeti pravzaprav dolg govor, da se vam zahvalim. Toda tega ne zmorem. Morda pa se le dobi kdo med vami, ki bi se hotel z menoj boksati. Naj samo izstopi, pričnemo lahko takoj!« Nato se je Douglas zopet vsedel na svoje mesto, dočim so si vsi od srea smejali. »Morda pa se le dobi kdo med vami«, je nadaljeval Broock, »ki bi hotel z menoj tekmovali v višino in na daljavo. Kdor se upa, naj se takoj javi«. Broock se je nato mirno vsedel in vsi so mu viharno ploskali.

Obešanje Leciana: otroška igra

Med prebivalstvom Moravske je Justifikacija razbojnika Leciana vzbujala veliko zanimanje in ko so odrasli o tem toliko govorili, ni čuda, da so na svoj način postali tudi otroci pozorni na razbojnikov konec. V Hani se je več otrok igralo — obešanje. Postavili so vislice in začeli iskati Leciana. Neki 5letni deček se je sam javil za to vlogo. Vrgli so mu zaniko okrog vratu in če ne bi k sreči pritekla mati, bi ga bili tudi obesili. Podoben in tragično končan slučaj je bil pa v vasi Moravski. Svojega 13letnega sina so stariši našli na skednju obešenega in potem zvedeli od njegovih vrstnikov, da je kazal veliko zanimanje za Lecianovo justifikacijo, ter parkrat dejal, da bi rad vedel, kako je to, če koga obešajo.

Smrtna kazen radi zalezovanja.

Iz Autlersa v ameriški državi Aklahoma poročajo, da je glavar indijanskega plemena Choctaw, bivši član ameriškega parlamenta Victor Locke, znan pod imenom »Modri sodnik«, ustrelil Indijanca Abner Battista. Po umoru je odšel v sodišče, kjer se je prijavil šerifu, ki ga je vtaknil v zapor. Glavar Locke upravičuje svoje dejanje z obrambo dveh varovank Indijank, ki sta obiskovali Goodland Academy in sta se nahajali na počitnicah. Battista je nadlegoval deklici in ju obsipaval z ljubavnimi ponudbami. Ko ga je glavar opazil, je pristopil in ga udaril po glavi, narkar je nadležni rdečkožec pobegnil, dočim je Locke potegnil revolver in ustrelil za njim ter ga smrtno zadel. Čeprav je bil begunec že nad sto metrov oddaljen — Sramota, je dejal razkačeni glavar, za naše pleme, da bi ga onečaščali taki rdečkožci.

Grde navade sodobnega nežnega spola.

Navada, da opravljajo sodobne dame toaletto na ulici, v javnih lokalih in na drugih javnih mestih, je povzročila neprijetno sceno med neko damo in berlinskim predsednikom sodišča, dr. Wesnebergom. Dama je prisostvovala neki javni razpravi in si barvala ustne, nato pa je snela klobuk in si marljivo urejevala frizuro. Predsednik je prekinil razpravo in razburjen opozoril damo, da je tako početje neollikano in zoperno. Na njen neutemeljen zagovor pa jo je dal odstraniti iz dvorane.

KINO APOLO

Od torika naprej

Gloria Swanson

naša rojakinja in največja filmska diva sveta v sijajnem filmu

Ce bi moški vedeli...

Sport

Vztrajnostni tek na Pohorju

Prireditve zimskosportnega odseka ISSK Maribora.

V nedeljo dne 23. t. m. priredi zimsko sportni odsek ISSK Maribora vztrajnostni tek na 10 km progi med Klopčim vrhom in Ruško kočjo. Namen prireditve, ki je prva te vrste na Pohorju, je seznaniti sportnike — bodoče smučarje s terenom in jih preiskusiti v vztrajnosti. Odsek poziva vse sportnike, predvsem pa članstvo, da se teka sigurno in v čim večjem številu udeležijo, ker se bo letošnja smučarska tekma vršila na omenjeni progi. Start bo ob 10. na Klopčnem vrhu, od koder gre proga po markirani poti četrtino poti skoraj položno z neznatnim naklonom nekako do Beigota, kjer pada do Lobnice (30%), kjer se prične proga dvigati preko Peršetovega vrha (najtežji del proge v višino 400 m, 30%). Z vrha se nadaljuje skozi gozd navzdol, kjer prične valovit teren (nikjer nad 25%) do razpočja, kjer se cepi proga na dešno k Ruški kočji, ki je oddaljena 1 km. Omenjena pot se z vztrajnim turistovskim korakom prehodi v dveh urah. — Odhod v soboto 22. t. m. z vlakom ob 13. do 17. ali 18. uri do Fale. Zbirališče v koči na Klopčnem vrhu, kjer se prenoči. Ostali, ki so v soboto zadržani, odidejo v nedeljo zjutraj. — Zanimivost prireditve tiči v tem, ker se bo lahko ugotovilo, koliko rabi za omenjeno progo najboljši tekač in najboljši smučar o smegu, česar se teoretično ne more ugotoviti. Upamo, da se bodo sportniki in turisti teka udeležili in dokazali, da imajo namen resno se oprijeti zimskega sporta, ki je gotovo med sporti najlepši, predvsem radi veličastva zasneženih gora, v zdravstvenem oziru pa brez dvoma daleko koristnejši od vseh ostalih sportnih panog. — Zimsko sportni odsek ISSK Maribora.

MOLHP v Mariboru.

23. t. m. se vršita na igrišču ISSK Maribora dve prvenstveni tekmi. Prva ob pol 14. med Svobodo in Ptujem, druga ob 15.15 med Železničari in Merkurjem. Službujoča odbornika gg. Nerat in Pukl. Mariborska klubna imata delegirati po štiri reditelje.

Smučarji — dijaki.

Zimsko sportni odsek SPD je ustanovil tudi dijaški odsek, katerega namen je, začetnike strokovno izobraževati, organizirati skupne izlete in dvigniti zanimanje za alpinistiko v zimi. — Informacije in prijave na naslov R. Kukovec, Gosposka ul. 2. — Načelnik.

Pes, ki je rešil svojega gospodarja.

Neki berlinski posestnik se je hotel rešiti svojega zvestega psa, ker je žival neozdravljivo zbolela. Zato se je odločil, da ubije psa na nenavadni način. Namesto, da bi ga izročil konjaču, ga je odvedel v gozd, privezal za neko drevo in mu pričvrstil potem na trebuh dinamični naboj. Nato je zapalil in se naglo odstranil. Pes, ki je zavohal vonj plamena, je postal nemiren in se mu je res posrečilo, da je odtrgal vrvi, s katero je bil privezan k drevesu. Zdirjal je takoj za svojim gospodarjem. S tem je prišel seveda tudi njegov gospodar v nevaren položaj, ker je mogel dinamični naboj vsak čas eksplodirati. Nastala je obupna dirka med psom in gospodarjem, dokler ni končno skočil slednji v neki potok, čeprav ni znal plavati. Za njim pa je skočil v vodo tudi njegov zvesti pes, ki je baš s tem rešil življenje obeh. Dinamična patrona je postala brez moči, pes pa je zaplaval za svojim gospodarjem, ki se je ravno pričel potapljati in ga spravil na suho.

Osveta indijske Salome

V Kalkuti v Indiji se je pričela nedavno senzacionalna razprava proti javanski plesalki Hadimah, ki je plesala v indijskih nočnih lokalih in je bila znana kot ena najlepših, a obenem tudi najokrutnejših žensk, radi katere je izvršilo veliko število moških samomor. Nazivali so jo »marmornat kip«, ker je bila vedno nedostopna, čeprav so ji posebno maharadže nudili krasne dragocenosti, ako jih usliši. Toda ona se je vedno samo igrala z moškimi, ki so se ji hoteli približati. Pred enim mesecem se je zaljubila v mladega Indijca, ki ga je prvič videla na ulici. Predstavila se mu je, toda on jo je odbil in nihotel niti slišati o njej. Zato se je odločila, da se maščuje nad njim. Pod pretvorzo, da bo bogato nagrajen, je pregovorila nekega moškega, ki ji je že dolgo dvoril, da ubije uporabnega mladeniča in ji prinese odsekano glavo. Ze naslednjo noč je padla glava Indijca, morilec pa je bil dva dni kasneje aretiran in je svoj zločin takoj priznal. Splošno pričakujejo, da bo Hadimahova, ki je spravila že toliko moških v prerani grob, plačala sedaj svoj zločin tudi sama s smrtjo.

Zapuščinski davek, ki reši državni proračun.

Nedavno je umrl največji bogataš Irske in drugi najbogatejši mož Velike Britanije, lord Iveagh, poglavar slavne rodbine Guinness, ki je zapustil tako veliko premoženje, da plačajo vsi njegovi dediči skupno okrog 8 milijonov funtov zapuščinskega davka. V razpravi o državnem proračunu je pa angleški finančni minister ali državni zakladnik Churchill izjavil, da je za ravnotežje proračuna potrebno še okrog 10 milijonov funtov. Vsled smrti bogatega lorda in velikanskega zapuščinskega davka pa dobi sedaj angleški finančni minister toliko, da mu ne bo več težko uravnati proračuna. To bo najbrž prvi primer na svetu, da davki ene same zapuščine spravijo državni proračun v ravnotežje.

Celo vas kupil.

Znani ameriški milijarder Morgan je kupil vas Oak Bar v neki severoameriški državi za 7.500 dolarjev. Vas obstoji iz ene trgovine, pošte, plesne dvorane, postaje, nekaj hiš in kolibic. Morgan je bil že svoječasno lastnik te vasi in jo je zato sedaj zopet kupil.

Bilanca ponarejevalcev

Berlinska policija je zaprla dolgo zasledovana ponarejevalca bankovcev bivša trgovca Kurza in Schindlerja. Delavnica teh dveh ponarejevalcev je bila nadvse zanimiva. Opremljena z najmodernejšimi pripomočki za ponarejevanje, je imela tudi trgovske knjige v največjem redu. Z največjo skrbnostjo so bili vpisani vsi stroški ponarejevalskega obrata. V posebnih rubrikah so bile zabeležene tudi mnogovrstne praktične preizkušnje. Po odbitku vseh stroškov za papir, kemikalije in druge potrebščine je bil pa čist dobiček tako majhen, da se ponarejevanje ni niti izplačalo. Ponarejevalca sta k računskemu zaključku v svojih knjigah zapisala, da bi bilo bolje lotiti se poštenega dela, kjer bi bil zaslužek gotovo večji. Do tega sklepa sta prišla seveda prepozno in bosta morala dolgo sedeti v ječi radi ponarejevanja, ki se ni izplačalo.

Tri tisoč gledaliških igralcev brez posla.

Po poročilu »Film-Kuriera« je v Nemčiji brez posla tri tisoč gledaliških igralcev, ki so bili člani raznih stalnih in potujočih odrov in se še niso nikdar udeleževali pri filmu. Stanovska organizacija gledaliških igralcev skuša sedaj spraviti to veliko množico brezposelnih svojih članov k filmu. Na filmska podjetja se je organizacija obrnila s prošnjo, naj uporabijo brezposelne igralce kot statiste mesto tuincev, zlasti bivših ruskih oficirjev. Poklicni gledališki igralci se bodo gotovo dali boljše uporabiti pri filmu, kot bivši oficirji, sploh pa ne kaže rediti tuincev, ko domačini nimajo dela in zaslužka.

Policijska zaščita pred nadležnim oboževalcem.

Budimpeštanska violinska virtuozinja Erna Rubinstein je že tri leta dobivala ljubezenska pisma nekega neznanca. Oboževanje se je stopnjevalo v brezskrajnost in ko je bil zadnjemu pismu priložen še zlat prstan, se je umetnica obrnila do policije s prošnjo, da odžene nadležnega zaljubljenca. Detektiv je pred stanovanjem umetnice ustavil nekega človeka, ki je ves zamaknjen strmel v okna. Bil je to mesarski pomočnik Jožef Gyubris, ki je na policiji priznal, da je v umetnico nesmrtno zaljubljen. Napravil je vtis precej zmedenega človeka. Proti obljubi, da umetnice ne bo več nadlegoval z zaljubljenimi pismi, so ga izpustili.

Maksim Gorki:

Otroška leta

25 Poslovenil dr. I. D.

Nekega dne je razposajeni gostilničarkin maček, zviti sladkosnedež in predrznež, ki je imel zlate oči in je bil ljubljenec celega dvorišča, privlekel z vrta škorce; babica mu je vzela izmučeno ptico in mu začela očitati:

»Ali se ne bojiš Boga, zlobnež ti podli!«

Krčmarica in hlapec sta se zasmela tem besedam, babica pa je jezno zakričala nad njima:

»Mislita, da mački ne razumejo Boga? Vsaka stvar ga pozna, nič manj kot vi, neusmiljenci...«

Če je napregala odebelelega, nadložnega Šarapa, se je pogovarjala z njim:

»Kaj se dolgočasiš, služabnik božji, a? Postaral si se...«

Konj je vzdihnil in stresel z glavo.

In vendar božjega imena ni imela tolikokrat na jeziku, kakor Bog. Babičin bog mi je bil razumljiv in ne strašen, toda pred njim ni bilo mogoče begati, sramoval bi se. Vzbuja je v meni le nepremagljiv sram, in nikoli se nisem zlagal babici. Bilo je naravnost nemogoče, skriti kaj pred tem dobrim Bogom, in zdi se, da tudi želje nisem imel, prikriti kaj.

Nekoč je krčmarica v prepiru z dedom opsovala tudi babico, dasiravno se ta ni udeležila svaje, opsovala jo je in celo repo je vrgla vanjo.

»Nespametni ste, draga moja«, ji je mirno rekla babica, mene pa je to močno zabolelo in sklenil sem, maščevati se nad hudobnico.

Dolgo sem premišljeval, s čim bi bolj mogel razjeziti to rdečo, debelo ženičino z dvojnimi podbradkom in brez oči.

Po opazovanjih teh medsebojnih prepirih družin, sem spoznal, da v povračilo za razžalitev sekajo repe mačkom drug drugega, zastrupljajo pse, ubivajo peteline in kure ali pa se splazijo ponoči v sovražnikovo klet in nalijejo petroleja v kadi z zeljem in kumarami. Izpuščajo kvas iz sodov, — vsa ta počenjanja mi niso bila všeč.

In izmislil sem si: pazil sem, kedaj je šla krčmarica v klet, zaprl sem vrata nad njo, jih zapahnil, vrgel ključ na streho in na vrat na nos v kuhinjo, kjer je babica pripravljala jed. Ni takoj razumela moje radosti, toda, ko je doumela, me je našeškala z roko, me vlekla na dvorišče in me poslala na streho po ključ. Začuden nad nje-

nim ravnanjem, sem molče prinesel ključ, zbežal nato v kot na dvorišču in od tam sem gledal, kako je osvobodila vjeto krčmarico in kako sta obe v prijateljskem smehu šli čez dvorišče.

»Te že bom!« mi je zagrozila krčmarica s svojo debelo roko, njen obraz brez oči pa se je dobrodušno smehljal. Babica me je pograbila za ovratnik, me tirala v kuhinjo in vprašala:

»Zakaj si storil to?«

»Repo je vrgla v tebe...«

»Torej zaradi mene si storil to? Tako! Le počakaj, ti ne pridiprav, vrgla te bom v podpeček mišim, da te bodo pojedle! Kakšen zaščitnik, poglejte no ta meh, ki bo počil ob svojem času! Povedala bom dedku, pa ti bo potegnil kožo s hrbta! Poberi se pod streho in uči se...«

Cel dan se ni več razgovarjala z menoj; zvečer pa je, predno je pokleknila k molitvi, prisledla na posteljo in pomirljivo rekla pametne besede:

»Glej, kaj ti porečem, Aljoša, golobček moj, zapomni si te besede: v zadeve odrastlih se ne mešaj! Odrastli — so pokvarjeni ljudje; Bog jih je že izkušal, tebe še ni — zato živi po svojem otroškem razumu. Čakaj, da se dotakne Gospod tvojega srca, da ti odkaže tvoje delo, da te pripelje na tvojo pot. Si razumel? Če pa se kdo v čem pregreši — ni to tvoja briga. Gospod bo sodil in kaznoval. Njegova stvar je to, ne naša!«

Pomolčala je, ponjuhala tobak, zamizala z desnim očesom in pristavila:

»Da, Gospod pač sam dostikrat ne ve, na čigavi strani je krivda.«

»Ali Bog morebiti ne ve vsega?« sem začudeno vprašal, ona pa je tiho in žalostno odgovorila:

»Kdo bi vse vedel, bi ljudje pač ne storili mnogo stvari. On, Očka, gleda, gleda iz nebes na zemljo, na nas vse, v istem trenutku pa zaplaka in zakliče: »Ljudje moji, ljudje, mili moji ljudje! Oh, kako mi je žal za vas!«

In sama je zaplakala in ne da bi otrla moko lice, odšla v kot in začela moliti.

Od tega časa mi je bil njen Bog že bližji in še bolj razumljiv.

Tudi ded me je učil in mi pripovedoval, kaj je Bog. — da je povsod pričujoče bitje, vseveden, da vidi vse, da je dobra pomoč ljudem v vseh njihovih delih, molil pa ni tako, kakor babica.

Predno je jutraj stopil v kot pred podobe, se je dolgo umival, potem pa si je, že čisto oblečen, skrbno počesal

rdeče lase, pogladil brado, se pogledal v zrcalo, si uravnal srajco, zavezal črni robec za telovnik in previdno, kakor tat šel pred podobe. Obstal je vedno na enem in istem delu podnice, ki je bil podoben koniskemu očesu, stal nekaj časa molče, sklonil glavo, spustil roke ob telesu kakor vojak. Na to pa je, raven in tanek kakor žebelj, iskreno začel govoriti:

»V imenu Očeta in Sina in svetega Duha!«

Zdelo se mi je, da je na te besede nastala v sobi neka posebna tišina, celo muhe so brenčale bolj previdno.

Ded dvigne glavo in stoji; obrvi ima privzdignjene, namršene, zlata brada mu štrli vodoravno; molitve bere s trdim glasom, kakor da bi odgovarjal nalogo; njegov glas zveni razklano in izzivajoče.

»Prišel bo Sodnik in dejanja vsakterega se bodo razkrila...«

Počasi se bije s pestjo po prsih in vztrajno prosi:

»Pred Teboj edinem sem grešil, — odvrni Svoj obraz od mojih grehov...«

Bere »Vero«, kuje besede; z desno nogo pritkava, kakor da bi neslišno dajal takt molitvi; izteguje se k podobam, raste in se nekako tanjša, ves snažen, urejen in v potrebi:

»Čudodelnica, ozdravi mojo dušo od dolgoletnih strasti! Vzdihe svojega srca Ti prinašam neprestano, usmili se, Kraljica!«

In glasno začne prositi, s solzami v zelenih očeh:

»Štej mi vero namesto dela, moj Bog in ne išči del, ki bi me ne opravičevala!«

Nato se večkrat prekriža, krčevito, kima z glavo, kakor da bi se pripravil na jok, njegov glas je zvižgajoč, jokajoč. Ko sem pozneje hodil po sinagogah, sem spoznal, da je molil ded kakor judje.

Samovar že dolgo vre na mizi, po sobi plava vroč duh po gibanicah s sirom, lakota se oglašaja! Babica se je mračno naslonila na podboj, povsila je oči in vzdihuje; z vrta zre veselo solnce v okno, po drevju se biserno blešči rosa, jutranji zrak okusno dehti po travi, po kresnem grozdju, zorečih jabolkah, ded pa še vedno moli, se ziblje, požvižgava:

»Pogasi plamen mojih strasti, kajti reven sem in hudoben!«

Znam na pamet vse jutranje in večerne molitve, — znam jih in napeto sledim; ali se ne bo ded zmotil, ali ne bo izpustil kakšne besede?

To se je pripetilo zelo redkokedaj in vselej je vzbudilo v meni škodoželjno čustvo.

Ko je nehaj moliti, je rekel ded meni in babici:

»Dobro jutro!«

Midva pa sva se priklonila in končno smo sedli k mizi. Tedaj sem dejal dedu:

»Danes si izpustil eno besedo!«

»Lažeš!« je nemirno in nejevoljno odgovoril ded.

»Izpustil si jo pa le!« In povedal sem mu, katero.

»No, poglej!« je zmedeno vzkliknil in, zavedajoč se krivde, mežikal z očmi.

Pozneje mi bo gotovo s čimeržekoli dobro poplašal to opazko, tedaj pa sem vriskal, ko sem videl njegovo zmedenost.

Nekoč je v šali dejala babica:

»Dolgočasno že mora biti Bogu, oče, ko poslušajo tvoje molitve, — vedno goniš eno in isto.«

»Ka-a-aj?« je grozeče zategnil ded.

»Kaj blebetaš?«

»Prayim, da o svoji duši nikoli ne privoščiš Bogu besedice, saj jaz je ne slišim.«

Temno je zardel, vztrepetal, odskočil s stola in vrgel babici skodelico v glavo, vrgel in zasikal kakor žaga na veji:

»Ven, čarovnica stara!«

Kadar mi je pripovedoval o nepremagljivi moči božji, je vselej in pred vsem poudarjal njeno trdost: glej, ljudje so grešili — in bili so potopljeni, grešili so zopet — pa so bili požgani, njihova mesta razrušena, Bog jih je udaril z gladom in kugo in vedno je On — meč nad zemljo, bič nad grešniki.

»Kdor nepostavno prestopi zakone božje, bo kaznovan s trpljenjem in pogubo«, mi je, potrkavajoč s členki tankih prstov po mizi, vlival v uho.

Ni mi bilo lahko verovati v neusmiljenost božjo. Sumil sem, da si ded nalašč izmišljuje vse to, da bi mi vll strah — ne pred Bogom, temveč pred seboj. In kar naravnost sem ga vprašal:

»To pripoveduješ zato, da bi te jaz ubogal?«

In tudi on je ravno tako naravnost odgovoril:

»No, seveda! Ali me še ne boš ubogal?!«

»Kako pa pripoveduje babica?«

»Ne verjemi ji, stari neumnici!« — je ostro učil. »Izza mlada je že neumna, ne zna brati in je brez razuma. Ukazal ji bom, naj ne govori s teboj o takih verskih rečeh! Povej mi: koliko je uradov angelskih?«

Povedal sem mu in ga vprašal:

»Kaj, so to uradniki?«

(Dalje prihodnjik.)

Mali oglasi, ki služijo v poročilne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in oglaševanje trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

Gospod ali gospodična

se sprejme na brano in stanovanje, tudi dva poročena s porabo kuhinje. Naslov: Tattenbachova ul. 16, III. nadstropje, Florian. 1337

Fant,

ki je dovršil 4 razrede mešč. šole z prav dobrim uspehom, išče različne službe v kakšni pisarni. Naslov na upravo »Večernika«.

Dobrega igralca na glasovir

išče restavracija. Igral bi od 18.—24. ure dnevno. Naslov pove uprava. 1392

Stavbišče ob meji mesta

na prodaj, Pobrežje, cesta na Brezje števil. 35. 1357

Proda se

lepa stavbena parcela v bližini glavne ga kolodvora. Vprašati Trubarjeva ulica

Din 199.—

čevlji s spono lakasti in v modnih barvah pri

Anici Traun

Grajski trg 1 870

Naznanjam

cenj. občinstvu, da bom imel vsako soboto in nedeljo krvavice in jetrnice ter mesene peene

klobase

kakor tudi pristna nova in stara dalmatinska, ljutomerska in haloška vina. Vsak dan morske ribe. Za obilen obisk se priporoča Rud. Čatuta, Jadranska klet, Maribor.

Abonenti

dobijo izborni košilo za D 7-50 in večerjo za Din 5 v bre alkoholni restavraciji pri »Zvezdi« Pod mostom 11, v bližini državne ga mosta, Maribor. 1269

Ovratnice, klobuke, srajce, nogavice, galanterijo in modne predmete si nabavite najbolje pri

IGO BALOH

Vetrinjska ulica 18. 865

ANGLEŠKO IN ČEŠKO SUKNO

138

v veliki izbiri in po najugodnejših cenah pri

FR. MAJER, GLAVNI TRG št. 9

V založništvu Tiskovne zadruga v Ljubljani, Prešernova ul. 54, nasproti glavne pošte, je izšla knjiga:

Zadnja pot kapitana Scotta

Po Scottovem dnevniku in drugih virih priredil Pavel Kunaver

Broš. stane 36 Din, vezana 44 Din

4-a

Prevzem gostilne.

Podpisana vljudno naznanjava, da prevzameva in otvoriva jutri, v sredo dne 19. t. m.

GOSTILNO »WILSON«

na Aleksandrovi cesti št. 53. — Točila se bodo naravna vina. Unionsko pivo v sodčkih. Na razpolago bodo ves dan mrzla in topla jedila po zmernih cenah. — Potrudila se bova, da svoje cenj. goste najbolje postreževa in v vsakem oziru zadovoljiva.

Za obilen obisk se priporočata:

Lojze in Jožefa Schrey.